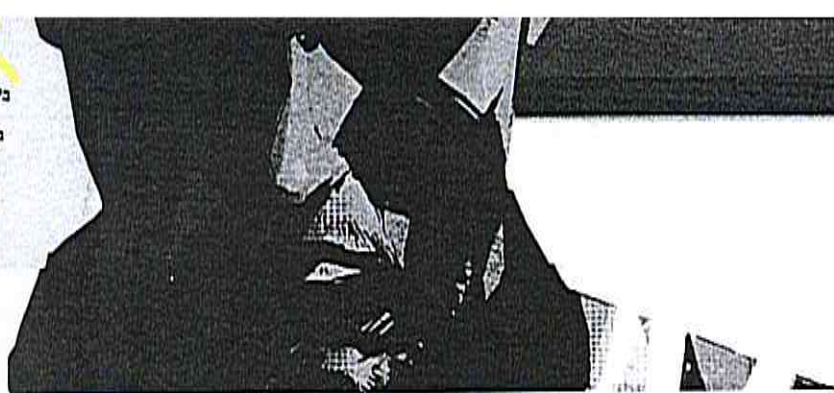

בית מט
במני
בעני

נהג משתולל ללכת יתרגל

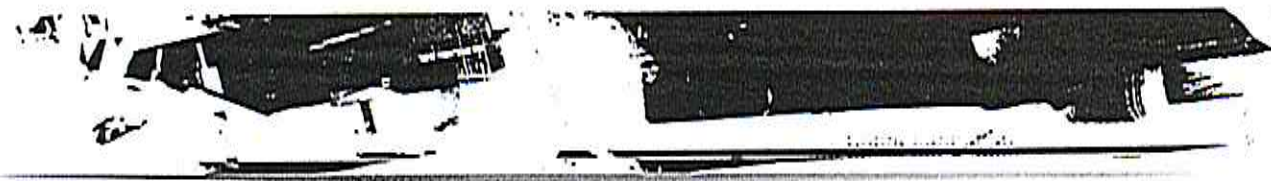
פסילת רישיון נהיגה לנהגים מסוכנים

עו"ד שי גלעד*

רישיון הנהיגה יש משום סכנה לעוברי דרך, או שבעל רישיון הנהיגה הוא "פרוע או מופרע" (כך על פי לשון הוראת הפקודה), רשאית

הנחשבים מסוכנים. על פי פקודת התעבורה, אם הייתה רשות הרישוי משוכנעת, על פי ראיות שהובאו לפניו, כי בדרך נהיגתו של בעל

ב-23 ביוני 2010 נכנסה לתוקפה תקנה היוצקת תוכן להוראות פקודת התעבורה והמאפשרת לרשות הרישוי לפסול רישיון נהיגה של נהגים

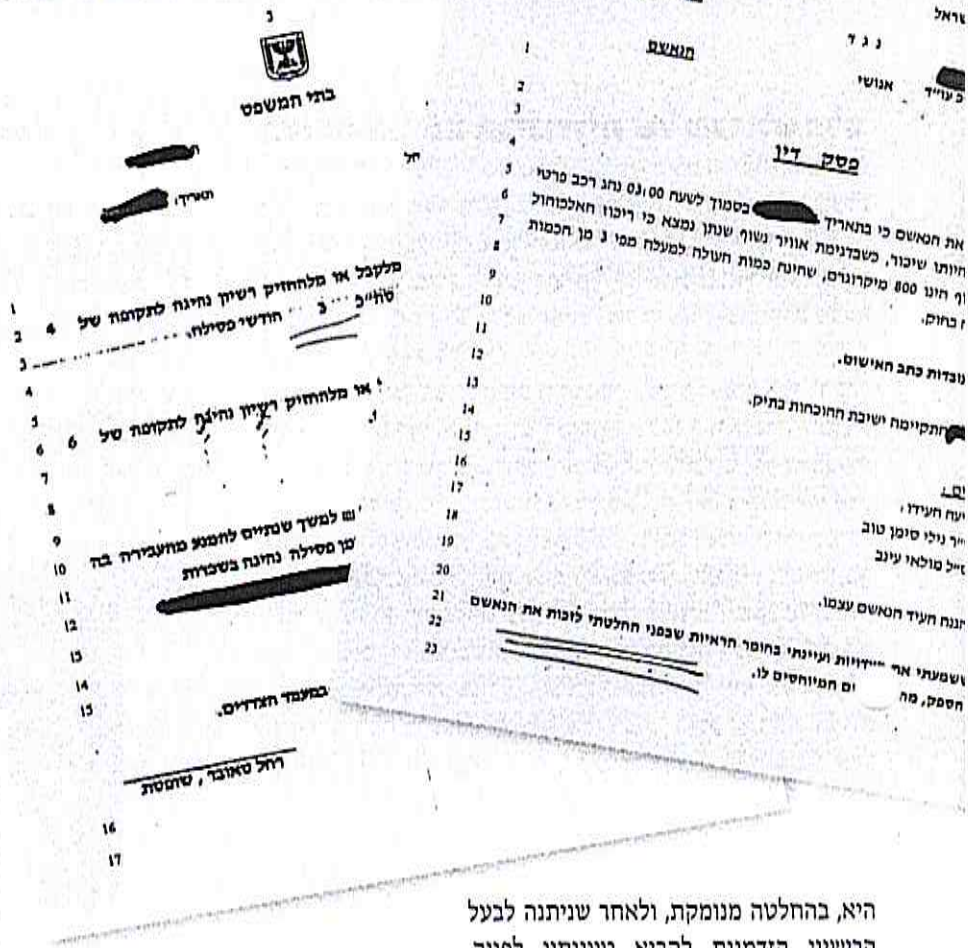
חמש שנים רצופות שקדמו להחלטתה של רשות הרישוי ביצע 30 עבירות תעבורה, למעט עבירות חניה, או אם ביצע במהלך אותה תקופה חמש עבירות מהעבירות החמורות. עבירות אלה הן: נהיגה בשכרות, גרימת מוות בנהיגה רשלנית, הפקרת נפגע, אי עצירה לפני מסילת רכבת כאשר המחסום שלפניה חוסם את הדרך או חלק ממנה או נע לקראת חסימת הדרך או פתיחתה, נהיגה בזמן פסילה של רישיון נהיגה, נהיגה ללא רישיון נהיגה, למעט נהיגת רכב על ידי מי שהיה בעל רישיון נהיגה ולא חידשו, אי ציות לדמזור אדום, עקיפה מסוכנת, מהירות מופרזת מסוג הזמנה לדיון, אי מתן אפשרות להולך-רגל להשלים חציית כביש בבטחה בנסיבות מחמירות ושימוש ברכב לביצוע פשע.

לכאורה, השר ביצע את תפקידו בקביעת תקנות וכללים להרחקת נהגים מסוכנים מהכביש, אלא שהוא לא הביאם לדיון ציבורי וגם לא לבחינה בפני ועדות הכנסת. נראה כי השר התקין את התקנה בחוסר סמכות, שכן אימץ סמכות בפקודת התעבורה שאינה מתאימה לתקנה שהתקין. הדבר עלול להביא לביטול התקנה על ידי בתי המשפט אשר בפניהם יוגשו בקשות לאישורן של אותן פסילות. זאת ועוד, בניגוד ללשון פקודת התעבורה, המעניקה שיקול דעת לפסול רישיון, קבע השר קטגורית כי הרשות תפסול את הרישיון ללא הפעלת שיקול דעת. גם מניין העבירות והמועד הקובע לחישובן על פי התקנה מעורר לא מעט בעיות, ועלול להביא לתוצאות שונות במשרדי הרישוי השונים ולפסיקות שונות של בית המשפט.

ואם לא די בכך, הרי לשון התקנה תגרום לכך שנהגים העלולים להיכנס למסגרת תקנה זו ינהלו בבתי המשפט מלחמת חורמה על כל דו"ח, חסר חשיבות ככל שיהיה, כדי להימנע מפסילת רישיון לטווח כה ארוך. מאחר שתוקף התקנה מידי, הרי שעלולים ליפול ברשתה נהגים רבים, חלקם הגדול נהגים מקצועיים, אשר לא ניתן בידם הסיפק לתקן את דרכי נהיגתם כדי להימנע מפסילה כזו.

לסיכום, ראוי ששר התחבורה יטה אוזנו להערות ולנימוקים שעשויים למנוע את אותן תקלות צפויות ביישום התקנה, כפי שהובאו לעיל.

* מומחה בדיני תעבורה ומשמש יו"ר ועדת התעבורה של לשכת עורכי הדין

בהליך מוסדר, על סמך ראיות מבוססות למידע שברשותה, שעשויות להיות בידי הרשות עצמה או ראיות חיצוניות.

יחד עם זאת קבע בית המשפט, כי רשות מנהלית אינה יכולה להפעיל את סמכותה ללא אמות מידה ברורות, ענייניות ושוות, כפי שעשו זאת משרדי הרישוי השונים עד כה. בית המשפט העליון קבע, כי המטרה אינה מקדשת את האמצעים, וככל פעולה של הרשות המנהלית, המאבק בתאונות הדרכים - ובכלל זה הטיפול בנהגים המסכנים את הציבור - חייב להיעשות לפי כללי המינהל התקין, ותוך הקפדה על הגינות, סבירות והיעדר שרירותיות והפליה. משכך ייעשה, תוכל הרשות המנהלית למלא את חובותיה המצויות בפקודת התעבורה בדרך ראויה המשרתת את כלל הציבור בישראל.

תקנה 212

בעקבות פסק דינו של בית המשפט העליון, התקין שר התחבורה הנוכחי, ישראל כץ, את תקנה 212 לתקנות התעבורה. התקנה הזאת קובעת, כי רשות הרישוי תפסול לחמש שנים את רישיון נהיגה של נהג שבדרך נהיגתו יש משום סכנה לעוברי דרך כאמור בסעיף 56 לפקודת התעבורה, אם הורשע בכך שבמהלך

היא, בהחלטה מנומקת, ולאחר שניתנה לבעל הרישיון הזדמנות להביא טענותיו לפניה, לפסול מלהחזיק ברישיון הנהיגה.

בשנים 2007 עד 2008, ביוזמת שר התחבורה דאז, שאול מופז, החלו משרדי הרישוי בארץ לזמן נהגים שצברו מספר רב מאוד של הרשעות תעבורה לצורך שימוע טרם יפסל רישיונם. לאחר שהחליטה רשות הרישוי לפסול את הרישיון, היה עליה להביא את ההחלטה לאישורו של שופט תעבורה, אחרת הייתה 'בוטלת מאליה'. בקשות לאישור פסילת רישיונות הובאו בפני שופטי תעבורה, אלא שאז ניתנו על ידי הערכאות השונות פסקי דין סותרים: חלק מפסילות הרישיון של רשות הרישוי אושרו, חלקן קוצרו, וחלקן בוטלו. עיקר טרוניותיהם של שופטי התעבורה היה על חוסר אחידות בקביעותיהם של משרדי הרישוי השונים, שהחליטו לפסול נהגים בעלי מספר עבירות שונה לתקופות פסילה שונות, וניכר היה כי אין קריטריונים אחידים בקביעות אלו.

העניין הגיע לבית המשפט העליון, אשר בחן את טענות הצדדים. נקבע, כי הפעלת סמכותה של רשות הרישוי לפסילת רישיונותיהם של נהגים מסוכנים משרתת את תכלית סעיף החוק. לשון החוק פשוטה ומובנת, וממנה עולה, כי במקום שמוכח בפני רשות הרישוי שנהיגתו של פלוני מסוכנת או פראית, יכולה זו לפסול את רישיונו